

ved Lovforslaget — det var lige mod Slutningen af Samlingen — og den Højre- mand i Landstinget, der stærkest karakteriserede Modstanden, var vistnok afdøde Admiral Carstensen, som sagde, at det var et amerikansk Lovforslag, altfor amerikansk. Naar man nu erindrer, at der i 1898 i Virkeligheden her i vort Land var megen Stemning for at holde Fester for Deltagerne i Treaarskrigen, og at der hos alle Partier var en meget velvillig Stemning for at mindes disse Frihedsaar, faldt det noget underligt at høre, at det var et amerikansk Lovforslag at give Deltagerne i Kampene en Gave af 100 Kr. en Gang for alle i Jubilæumsaaaret, for at de kunde føle, at der var virkelig Sympati for deres Ungdomsbedrifter, og for at de, af hvilke jo mange sad meget fattigt i det, ikke skulde staa udenfor ved de Fester, som det Aar holdtes omkring i Landet. Landstinget ændrede imidlertid Lovforslaget saaledes, at man foreslog at bevilge 300,000 Kr. som en fast Sum, der skulde fordeles mellem dem af Deltagerne i Kampene for Fædrelandet, der sad i smaa Kaar, altsaa som en lille Understøttelse. Her nede i Folketinget havde vi regnet med, at der var 16,000 endnu levende Deltagere fra Treaarskrigen. I Landstinget regnede man med, at af de 16,000 var der 3,000, der sad i smaa Kaar, hvilket var et ganske forkert Skøn. Da dette Forslag var blevet vedtaget i Landstinget og kom herved, mødte vi det med den Betragtning, at der i det mindste var 10,000, der maatte siges at sidde i smaa Kaar og holdt det Skøn Stik, kunde der kun blive 30 Kr. til hver. Det fandt vi var en temmelig fattig Gave at byde i et Aar som 1898, der skulde være et særligt Mindeaar for vor Frihedstid og Kampene for Sønderjylland. Imidlertid stod Samlingen lige ved sin Slutning, og for dog at faa noget ud af Lovforslaget valgte vi at stemme for det. Det blev vedtaget, og Loven blev stadfæstet og traadte i Kraft.

Der blev saa sendt Skemaer ud, og der blev spurgt, hvem der kunde melde sig som siddende i smaa Kaar. Jeg synes nu, at der blev taget noget bureaukratisk paa den Ting, thi man fastslog, at en Mand, der havde 1 Td. Hartkorn, ikke sad i smaa Kaar, om han var aldrig saa fattig, medens en anden, der havde solgt sin Gaard og delt sine Penge ud til sine Børn og sad paa en god Aftægt, meget vel kunde regnes for at sidde i smaa Kaar og kunde faa Del i Hædersgaven. Der meldte

der sig i Sommerens Løb ikke færre end 15,000, som Ministeriet maatte erkende sad i smaa Kaar, og saaledes kunde der ikke blive mere end en Snes Kroner til hver. Det kan man sige sig selv i Virkeligheden var saa magert og fattigt, at Folk fandt, at det næsten var et Misfoster af en Lov, naar det skulde være en Hædersgave. Der næst vakte det i Sommerens Løb megen Misstemning, at nogle ikke kom med, fordi de ikke kunde siges at sidde i smaa Kaar, skønt de i de 3 Aar havde kæmpet Side om Side med dem, der fik Hædersgaven. Misstemningen var saa stor, at Finansminister Hørring i Efteraaaret kom med Forslag om at forandre Loven saaledes, at der blev 50 Kr. til hver, som kom ind under Lovens Bestemmelser. Her i Folketinget tog vi Ordet for at sætte Hædersgaven til de 100 Kr., som oprindeligt var paatænkt, og Lovforslaget blev ændret til at lyde paa 100 Kr. til hver, som kunde komme i Betragtning, hvorimod det ikke lykkedes os at sætte det andet Punkt igennem om, at alle skulde med. Fra Højres Side blev der stillet Forslag om, at alle de, der ikke kunde faa de 100 Kr., skulde have en lille Sølvmedaille. Det forkastede vi, idet vi mente, at saadan en lille Sølvskilling vilde de, der kunde faa den, kun synes var noget, man spidsede dem af med. Lovforslaget gik saa til Landstinget, og det, som i Foraaret var blevet betegnet som amerikansk, blev i Efteraaaret vedtaget, efter at man havde fordærvet hele Stemningen ude i Landet.

Efter at Loven var vedtaget og ført ud i Livet, og Hædersgaven var givet til omtrent 15,000 Deltagere, taltes der videre Aar efter Aar om, at det var rimeligt, at Staten ydede Deltagerne i de to Krige en aarlig Hædersgave. Tanken om, at Staten skulde give dem en særlig Understøttelse, faldt bort, men Tanken om en Hædersgave til alle Deltagerne i begge Krigene vandt stærkt Raaderum rundt omkring i Folket; der indkom Andragender, og der var megen Tale derom her paa Rigsdagen. Det gav Anledning til, at man i 1906 fik Loven om en Hædersgave til Deltagerne i Treaarskrigen. Der blev ligefrem truffet en Overenskomst i Folketingets Finansudvalg og her i Tinget, hvorved det blev en Forudsætning, som ogsaa den højtærede Finansminister ved Fremsettelsen hentydede til, at Deltagerne i Krigen 1864 først skulde have deres Hædersgave, naar Jubilæumsaaaret, 50-Aaaret, indtraf. Ja, jeg ved nok, at Udtrykkene er faldet lidt forskelligt: „senest“ eller